

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

GODIŠNJI PLAN RADA UREDA ZA UDRUGE ZA 2021. GODINU

Zagreb, 15. prosinca 2020.

Sadržaj

1. Predgovor	3
2. Djelokrug, vizija i misija Ureda za udruge.....	4
a. Djelokrug.....	4
b. Vizija.....	6
c. Misija.....	6
3. Kontekst (strateški, ekonomski, fiskalni, politički, socijalni, ekološki, dionici.....)	6
4. Organizacijska struktura Ureda za udruge	8
5. Mjere i aktivnosti	9

1. Predgovor

Ured za udruge stručna je služba Vlade Republike Hrvatske, osnovan Uredbom o Uredu za udruge radi obavljanja stručnih poslova iz djelokruga Vlade Republike Hrvatske u vezi sa stvaranjem uvjeta za suradnju i partnerstvo s nevladinim, neprofitnim sektorom, poglavito s udrugama u Republici Hrvatskoj. Istom Uredbom uređeno je da Uredom upravlja ravnatelj, kojeg imenuje Vlada, na prijedlog predsjednika Vlade, po prethodno provedenom javnom natječaju.

Sukladno Uredbi o Uredu za udruge (NN 34/2012 i 63/2019), Ured za udruge provodi aktivnosti koordinacije rada i edukacije tijela državne uprave i ostalih javnih institucija na području harmonizacije politike, kriterija i standarda financiranja projekata udruga i ostalih organizacija civilnoga društva iz državnog proračuna i drugih javnih izvora; unaprjeđuje, priprema i provodi programe stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika i drugih korisnika u području razvoja suradnje s civilnim društvom u oblikovanju javnih politika; pruža informacije i daje stručnu pomoć građanima i predstavnicima organizacija civilnoga društva iz nadležnosti Ureda; priprema i provodi aktivnosti međunarodne razvojne suradnje na području potpore razvoju civilnoga društva, planira i prati provedbu fondova Europske unije i međunarodnih donatora usmjerenih razvoju civilnoga društva, kao i druge srodne aktivnosti.

U sklopu svojih redovitih djelatnosti, Ured za udruge sudjeluje u pripremi i provedbi mjera svih važnijih strateških dokumenata koji obuhvaćaju aktivnosti suradnje s udrugama, prije svega Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva. Suradnja Vlade i tijela državne uprave s udrugama i ostalim organizacijama civilnog društva značajno će se unaprijediti na svim razinama boljom koordinacijom i sustavnim praćenjem provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva čija je izrada za novo sedmogodišnje razdoblje od 2020. do 2026. u tijeku.

Ured za udruge jedini je Vladin Ured s kontinuitetom višegodišnjeg korištenja EU projekata. Osim projekata iz 1. komponente IPA programa (IPA 2008, 2009, 2010, 2011, 2012-2013), Ured je Posredničko tijelo razine 1 u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014-2020“.

Ured je od 2007. godine ujedno nadležan i za provedbu programa Unije „Europa za građane“ kojim su otvorene dodatne mogućnosti za financiranje projekata organizacija civilnog društva u Hrvatskoj. U svrhu osiguranja učinkovite provedbe EU projekata u nadležnosti Ureda, Ured ujedno provodi program sufinanciranja EU projekata organizacijama civilnog društva.

Od 2017. godine Ured za udruge obavlja funkciju ugovornog tijela u okviru Financijskog mehanizma Švicarskog doprinosa procesu proširenja Europske unije za provedbu projekata usmjerenih jačanju kapaciteta organizacija civilnoga društva za održivi razvoj lokalne zajednice te razvijanju partnerstava između Republike Hrvatske i Švicarske Konfederacije.

U skladu s odredbama Zakona o udrugama (NN 74/2014 i NN 70/2017) i Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (NN 26/2015), Ured radi na poboljšanju standarda postupanja davatelja financijskih i nefinancijskih podrški za provedbu društveno korisnih programa udruga iz državnog proračuna.

Ured za udruge razvio je inovativnu mobilnu aplikaciju *UdrugaInfo*, pri čemu se korištenjem mobilnih (Android, Apple i Windows) i web tehnologija povezanih s Registrom udruga građanima nastoji približiti programe i projekte od interesa za opće dobro koje provode udruge u Hrvatskoj. Aplikacija omogućuje jednostavno pretraživanje podataka o aktivnostima i uslugama registriranih udruga prema mjestu i vremenu njihovog održavanja, odnosno pregled informacija koje su sadržane u Registru udruga, a zainteresiranim građanima daje mogućnost stupiti u kontakt s udrugom koja im je od interesa.

U nastavku je Godišnji plan rada Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske za 2021. čiji je sastavni dio tablični prikaz mjera, svrhe provedbe mjere, pokazatelji rezultata, aktivnosti, nadležnost, rok provedbe te izvori financiranja i planirani iznosi za provedbu mjera.

2. Djelokrug, vizija i misija Ureda za udruge

a. Djelokrug

Ured za udruge osnovan je Uredbom o Uredu za udruge 1998. godine radi obavljanja stručnih poslova iz djelokruga Vlade Republike Hrvatske u vezi sa stvaranjem uvjeta za suradnju i partnerstvo s nevladinim, neprofitnim sektorom, poglavito s udrugama u Republici Hrvatskoj.

Detaljan djelokrug Ureda određen je Uredbom o Uredu za udruge (Narodne novine broj 34/12 i 63/19) na temelju koje Ured obavlja poslove:

- izrade, sustavnog praćenja, analize i ocjene provedbe strateških programa za stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva te pripreme i provedbe mjera ostalih strateških dokumenata koji obuhvaćaju aktivnosti suradnje s udrugama;
- sudjelovanja u izradi, sustavnom praćenju, analizi i ocjeni normativnog okvira za djelovanje udruga i ostalih organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj;
- koordinacije rada tijela državne uprave i ostalih javnih institucija na području harmonizacije politike, kriterija i standarda financiranja projekata udruga i ostalih organizacija civilnoga društva iz državnog proračuna i drugih javnih izvora;
- pružanja, po potrebi, stručne pomoći državnim tijelima u pripremi i provedbi natječaja za financiranje projekata i programa udruga iz državnog proračuna;
- suradnje u oblikovanju programa potpore razvoju civilnoga društva koje provodi Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva i koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna raspoloživih na proračunskoj poziciji Ureda;
- razvoja i vođenja učinkovitog sustava praćenja i vrednovanja projekata i programa udruga financiranih iz državnog proračuna i drugih javnih izvora te fondova Europske unije;
- pripreme analize i izvješća za Vladu Republike Hrvatske o utrošku sredstava koja su, kao potpora programskim aktivnostima, osigurana i isplaćena udrugama iz državnog proračuna, drugih javnih izvora i fondova Europske unije;
- oblikovanja i vođenja javne baze podataka o dodijeljenim bespovratnim sredstvima za projekte i programe organizacija civilnoga društva iz državnog proračuna i drugih javnih izvora;
- uključivanja udruga i ostalih organizacija civilnoga društva te građana u donošenje, provedbu i vrednovanje javnih politika;
- stručne i administrativne potpore radu pojedinih savjetodavnih tijela Vlade Republike Hrvatske;
- pružanja, po potrebi, stručne pomoći Uredu predsjednika Vlade Republike Hrvatske o pitanjima iz njegovog djelokruga;
- pripreme i provedbe programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika i drugih korisnika u području razvoja suradnje s civilnim društvom u oblikovanju javnih politika;

- pružanja informacija i davanje stručne pomoći građanima i predstavnicima organizacija civilnoga društva iz nadležnosti Ureda;
- uspostave, provedbe i razvoja međunarodne suradnje s tijelima Europske unije, drugim međunarodnim tijelima i srodnim institucijama sukladno djelokrugu Ureda;
- pripreme i provedbe aktivnosti međunarodne razvojne suradnje na području potpore razvoju civilnoga društva;
- pripreme, koordinacije i provedbe projekata i programa Europske unije i drugih međunarodnih organizacija za potporu razvoju civilnoga društva;
- provedbe aktivnosti financijskog upravljanja i kontrole kvalitete provedbe projekata i programa za sektor civilnoga društva koji se financiraju iz fondova Europske unije;
- sufinanciranja projekata udruga i ostalih organizacija civilnoga društva koji ostvaruju potporu iz fondova Europske unije.

Od 2005. godine temeljem Operativnog Sporazuma s navedenom Agencijom, Ured je bio nadležan za programiranje i praćenje projekata u sklopu programa EU za sektor civilnog društva CARDS i PHARE te I. komponente Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA).

Također, od 2007. Ured je Kontakt točka za program *Europa za građane* kojim su otvorene nove mogućnosti financiranja projekata organizacija civilnog društva, ali i lokalne samouprave u Hrvatskoj s ciljem poticanja aktivnog uključivanja građanstva u postupke donošenja odluka na europskoj razini.

U okviru decentraliziranog sustava provedbe programa EU u pretprijetnom razdoblju Ured za udruge je imao ulogu Jedinice za provedbu projekata, dok je od 16. kolovoza 2012. godine, odlukom Europske komisije, postao tijelo akreditirano za provođenje Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013., odnosno za provedbu operacija iz IV. komponente Programa IPA i "malog" Europskog socijalnog fonda (ESF-a). Sukladno Uredbi o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole korištenja strukturnih instrumenata Europske unije u Republici Hrvatskoj (NN, 97/2012.), Ured za udruge određen je za Posredničko tijelo razine 1 (PT 1) za prioritetnu os 5 – intervencije iz područja razvoja civilnog društva.

Nadalje, od 2014., sukladno Uredbi o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda (NN, 107/2014, 23/2015, 129/2015, 15/2017 i 18/2017), Ured za udruge određen je kao Posredničko tijelo razine 1 u Sustavu upravljanja i kontrole za provedbu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali, unutar Prioritetne osi "Dobro upravljanje", prioritet ulaganja "Izgradnja kapaciteta za sve dionike koji osiguravaju obrazovanje, cjeloživotno obrazovanje, osposobljavanje te zapošljavanje i socijalne politike, uključujući uz pomoć sektorskih i teritorijalnih paktova radi omogućavanja reformi na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini".

U skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine, 26/15) Ured radi na poboljšanju standarda za financiranje programa i projekata udruga iz javnih izvora.

U provođenju spomenutih zadaća, Ured usko surađuje sa Savjetom za razvoj civilnog društva kojemu ujedno pruža tehničku, administrativnu, stručnu i financijsku potporu u radu.

b. Vizija

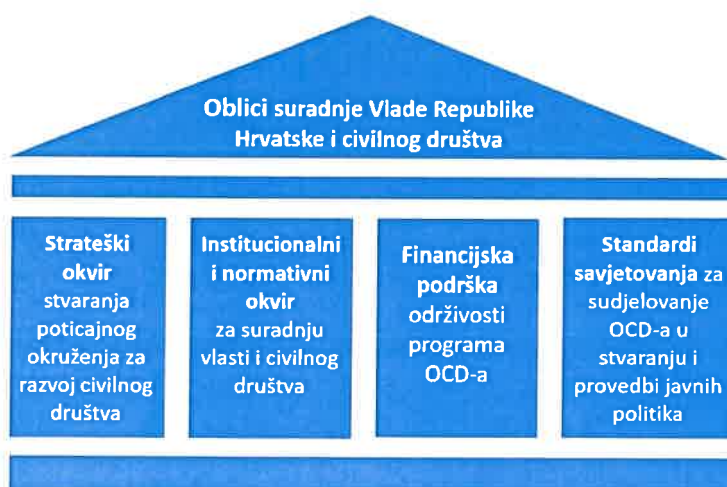
Proaktivna i dinamična stručna služba Vlade RH usmjerena stalnom unaprjeđenju kvalitete suradnje civilnoga društva i države.

c. Misija

Ured za udruge osigurava poticajan pravni, institucionalni i financijski okvir za djelovanje udruga i podupire razvoj snažnog i autonomnog civilnoga društva kao nezaobilaznog partnera države u pripremi i provedbi javnih politika.

3. Kontekst (strateški, ekonomski, fiskalni, politički, socijalni, ekološki, dionici...)

Stvaranje okruženja poticajnog za razvoj civilnoga društva jedna je od pretpostavki i mjerila demokracije te stabilnosti društvenoga i političkoga sustava svake zemlje. Koncept zajedništva i suradnje državne vlasti s civilnim društvom u stvaranju, provedbi i nadzoru politika od neposrednog interesa za opće dobro među temeljnim je obilježjima dobrog upravljanja i suvremene države koja služi svojim građanima. Republika Hrvatska među prvima je državama srednje i jugoistočne Europe sustavno pristupila stvaranju normativnog i institucionalnog sustava za podršku razvoju civilnoga društva krajem devedesetih godina 20. stoljeća kada je sve više jačala svijest o važnosti razvitka civilnoga društva kao važnog čimbenika pluralizma i razvoja. Danas je jasno da razvoj demokracije nije samo pitanje političkih stranaka, izbornih zakona, vlasništva kapitala, dionica i burzi, već i snažnoga civilnoga društva – građana koji su organizirani i aktivno ostvaruju širok spektar posebnih i skupnih interesa.

Civilno društvo podrazumijeva da građani, u različitim skupinama, inicijativama i organizacijama, pa i individualno, uključivanjem u javni prostor zastupaju različite interese i vrijednosti. Premda svaka od tih grupacija artikulira svoju vrijednosnu ili interesnu orijentaciju, njihova sloboda izražavanja,

udruživanja, javnog okupljanja i djelovanja ne smije ovisiti o tim vrijednostima ili interesima. Jedino dopustivo ograničenje može proizaći iz zahtjeva da se ne ugrozi sloboda svih drugih te da se ne narušavaju ustavne vrijednosti. Najvažniji je rezultat toga određenja da temeljna vrijednost na kojoj treba počivati odnos države i civilnoga društva bude poštivanje neovisnosti civilnoga društva. To znači da država na prvome mjestu mora građanima osigurati slobodu izbora vrijednosnih i interesnih orijentacija te slobodu njihova javnog izražavanja, okupljanja, udruživanja i djelovanja.

Prema podacima službenih evidencija i registara krajem 2020. u Hrvatskoj je bilo registrirano 51.742 udruge, 152 strane udruge, 272 zaklade, 12 stranih zaklada, 53 vjerske zajednice i 2.080 pravnih osoba Katoličke crkve, više od 500 sindikalnih udruga i udruga poslodavaca, 430 organizacijskih oblika Pravoslavne crkve te, prema procjeni, više od 600 privatnih ustanova.

Većina organizacija civilnoga društva vezana je uz Grad Zagreb odnosno pet županija (Splitsko-dalmatinsku, Primorsko-goransku, Osječko-baranjsku, Zagrebačku i Istarsku) u kojima je registrirano preko 32.000 udruga te najveći broj zaklada. Od toga broja oko 20.000 udruga se može smatrati aktivnima.

Imajući u vidu ukupan aktivni broj udruga, te da udruga može biti registrirana u jednom ili više područja djelovanja, najviše udruga djeluje u području sporta (12.298), kulture i umjetnosti (8.931), obrazovanja, znanosti i istraživanja (5.718), socijalne djelatnosti (5.027), gospodarstva (4.266), zaštite okoliša i prirode (3.990), ljudskih prava (3.834), međunarodne suradnje (3.726), demokratske političke kulture (3.611), zaštite zdravlja (2.896) te zaštite i spašavanja (2.189).

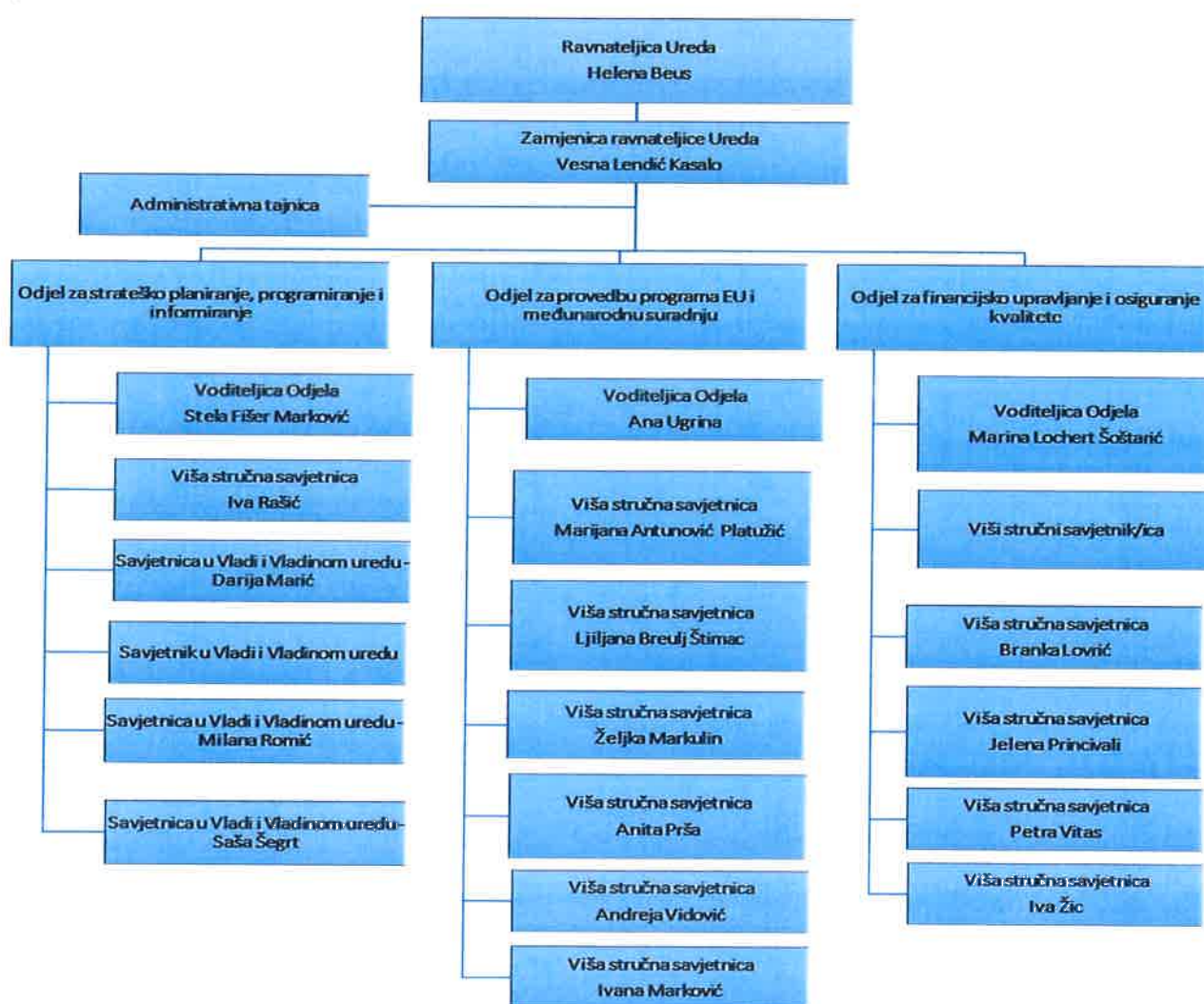

Institucionalni okvir za podršku razvoju civilnoga društva u Republici Hrvatskoj utemeljen je na tri oblika institucionalne podrške koje čine Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske (*Uredba o Uredu za udruge* NN 34/12, 63/19), Savjet za razvoj civilnoga društva (*Odluka o osnivanju Savjeta za razvoj civilnog društva* NN 140/09, 42/12, 61/14, 62/17, sedam saziva) te Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva (*Zakon o Nacionalnoj zakladi za razvoj civilnog društva*, NN 173/03). Institucionalni okvir za podršku razvoju civilnoga društva u širem smislu podrazumijeva pored institucionalnoga i strateški i financijski okvir u kojem sudjeluju sva tijela državne uprave, uredi Vlade, javne institucije, kao i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Takav institucionalni okvir za podršku razvoju civilnoga društva prepoznat je kao primjer dobre prakse i izvan granica Hrvatske.

Ured za udruge stručna je služba Vlade koja obavlja stručne poslove u vezi sa stvaranjem uvjeta za suradnju i partnerstvo s civilnim društvom, čija je misija osigurati poticajan pravni, institucionalni i financijski okvir za djelovanje udruga i podupirati razvoj snažnog i autonomnog civilnoga društva kao nezaobilaznog partnera države u pripremi i provedbi javnih politika. Savjet za razvoj civilnoga društva kao mehanizam suradnje Vlade i civilnog sektora i njegova dosadašnja postignuća primjer su dobre prakse uključivanja organizacija civilnoga društva u rad javne uprave prepoznat i na razini EU-a. Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva osnovana je s temeljnom svrhom podrške razvoju civilnoga društva u Republici Hrvatskoj, dok na području suvremene kulture i umjetnosti putem pružanja stručne i financijske podrške programima organizacija civilnoga društva u kulturi, institucionalni okvir za podršku razvoju civilnoga društva od 2012. godine čini i Zaklada „Kultura nova“.

4. Organizacijska struktura Ureda za udruge

5. Mjere i aktivnosti

Sukladno svom djelokrugu sva tri odjela Ureda za udruge u 2021. godini provodit će slijedeće mjere i aktivnosti:

1. Unaprijediti normativni, institucionalni i financijski okvir za razvoj civilnoga društva
 - Sudjelovanje u programiranju 2021.-2027. i pripremanje doprinosa Ureda za udruge za strateške dokumente
 - Donošenje i provedba Nacionalnog plana stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva i Programa provedbe
 - Suradnja između tijela državne uprave i organizacija civilnoga društva putem Savjeta za razvoj civilnoga društva, Savjeta Inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast i provedbom Nacionalnog plana stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva
 - Sudjelovanje u izradi propisa i strateških dokumenata u vezi s civilnim društvom
 - Provedba vanjskog vrednovanja postojećeg institucionalnog okvira za podršku razvoja civilnoga društva na nacionalnoj razini
 - Izrada Indeksa razvoja i utjecaja civilnoga društva u Hrvatskoj
 - Planiranje i upravljanje proračunom
 - Unapređivanje kapaciteta zaposlenika Ureda za udruge
 - Sudjelovanje u programu Prava i vrijednosti
 - Osigurano redovito transferiranje lutrijskih sredstava Zakladi
2. Unaprijediti doprinos organizacija civilnoga društva dobrom upravljanju
 - Revizija i promocija Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata
 - Moderiranje radom Savjeta za razvoj civilnoga društva
 - Suradnja Ureda za udruge i članova EGSO-a u 2020.
 - Provedba inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast
 - Promocija Deklaracije o suradnji jedinica lokalne samouprave s organizacijama civilnoga društva
3. Unaprijediti kapacitete organizacija civilnoga društva za društveno ekonomski rast i demokratski razvoj
 - Programiranje i provedba ESF projekata Ureda za udruge
 - Provedba aktivnosti Ureda za udruge u sklopu Švicarsko-hrvatskog programa suradnje na provedbi natječaja za financiranje projekata udruga
 - Provedba projekata Ureda za udruge u sklopu IPA I. komponente
 - Provedba programa Europa za građane u svojstvu Nacionalne kontakt točke
 - Djelotvorna provedba poziva za sufinanciranje EU projekata
 - Optimalno iskoristiti sredstva iz dostupne ESF tehničke pomoći

4. Unaprijediti vidljivost djelovanja organizacija civilnoga društva i doprinijeti stvaranju pozitivne percepcije javnosti o djelovanju organizacija civilnoga društva
 - Organizacija Dana otvorenih vrata udruga 2021. (DOVU 2021.)
 - Promocija aplikacije Udruge Info
 - Izrada Izvješća o financiranju projekata i programa OCD-a iz javnih izvora
5. Osigurati prijenos znanja i ekspertize Ureda za udruge zainteresiranim dionicima na nacionalnoj i međunarodnoj razini
 - Priprema odgovora na upite, izrada mišljenja, vođenje evidencija, ostali redovni poslovi
 - Promocija aktivnosti Ureda za udruge
 - Prijenos iskustava iz djelokruga Ureda za udruge u okviru provedbe aktivnosti međunarodne razvojne suradnje
 - Edukacija državnih i javnih službenika o temama vezanim uz suradnju javnog i civilnog sektora
6. Unaprijediti transparentnost i učinkovitost dodjele javnih sredstava za projekte i programe od interesa za opće dobro koje provode udruge i druge organizacije civilnoga društva
 - Učinkovita podrška radu Međuresornog povjerenstva za koordinaciju politika financiranja projekata i programa udruga iz državnog proračuna
 - Učinkovita primjena Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge
 - Izrada novog Informacijskog sustava
 - Dostaviti u Poreznu upravu Izvješća o ostvarenim oslobođenjima od PDV-a
 - Suradnja s unutarnjom revizijom

U prilogu je tablični prikaz mjera, svrhe provedbe mjere, pokazatelji rezultata, aktivnosti, nadležnost, rok provedbe te izvori financiranja i planirani iznosi za provedbu mjera.

KLASA: 022/03/20-01/06

URBROJ: 50419-20-01

Zagreb, 15. prosinca 2020.

RAVNATELJICA
Helena Beus
Helena Beus